

Tollbamondás

Böhm Sándor somogyvámosi tanító lánya, Olga(,) és Lotz János egymásba szerettek. El is jegyezték egymást. Lotz a Pázmány Péter Tudományegyetemen tanult, amikor kétéves tanulmányutat nyert Stockholmba. Átmenetinek gondolták ezt a távollétet, ezért Olga nem ment el vele. A háború kitörése miatt azonban Lotz nem tért vissza Magyarországra, hanem a semleges Svédországban folytatta germanisztikai kutatásait. A jegyespár között megszakadt a kapcsolat. Olga férjhez ment, s később Lotz is feleségül vett egy amerikai lányt.

Olga fia, Pálvölgyi Sándor(,) és Lotz fia, Charles Peter Lotz 2014 márciusában találkozott Bonyhádön, az Országos Lotz János szövegértési és helyesírási verseny döntőjén. Mindkettőjük nagyon örült a találkozásnak, s vidáman beszélgettek a családi legendárium történeteiről. A találkozó végén Charles Peter megjegyezte: „Ha a szüleink annak idején összeházasodtak volna, mi most nem lennénk itt. A sors útjai kifürkészhetetlenek!”

Útmutató a tollbamondáshoz

Írjuk fel a táblára: Böhm, Charles Peter (kiejtése: csársz pítör)

Hívjuk fel a diákok figyelmét, hogy kétéves szót betűkkel írják le!

Először olvassuk el végig a szöveget, utána egy teljes mondatot olvassunk fel, majd kisebb egységekben diktáljuk le! A végén újra olvassuk el az egész szöveget!

Annyi ideig tart a tollbamondás, amíg minden diák végez.

Javítás: Minden hibáért (vesszőhibáért is!) 1 pont levonás jár a 20 pontból.

1. Döntsd el, hogy a megjelölt helyen kell-e pontot alkalmazni vagy nem (I=igen N=nem)!**6/**

	Betűjel
Az idei év (2022_) rendkívül aszályos.	N
Szeptember 6_-ig kell jelentkezni a versenyre.	N
2020. dec. 10_ óta várok erre a lehetőségre.	I
2021_ előtt nem jártam külföldön.	N
A nyaralás időpontja: júl. 15_-24.	N
2023_ májusában indulunk osztálykirándulni.	N

2. Helyes az alábbi szavak elválasztása? A helyteleneket javítsd, a helyeseket pipáld ki!**10/**

Mex-i-kó	Me-xi-kó
Kam-bod-zsa	Kam-bo-dzsa
Gert-rúd	PIPA
Haj- nó-czy	Haj-nó-czy
Széc-he-nyi	Szé-che-nyi
Vi-seg-rád	PIPA
We-sse-lé-nyi	Wes-se-lé-nyi
Rem-brandt	Remb-randt
Szop-hok-lész	Szo-phok-lész
de-mons-trá-ci-ó	de-monst-rá-ci-ó

3. Írd le helyesen az alábbi kifejezéseket!**10/**

csónakázótó

halvány kékeszöld

ötévente

bőr pénztárca

sakk-készlet

dokumentumfilm-bemutató

énmiattam

fröccs-csepp

reggeltől-estig

balkezes

4. Töltsd ki értelemszerűen a táblázat üresen maradt sorait!

6/

Budapest (-i)	Bp.	bp.-i
Európai Unió (-ban/-ben)	EU	EU-ban
oldal (-on/-en/-ön)	old.	old.-on
Országos Takarékpénztár (-ban/-ben)	OTP	OTP-ben
református (-k)	ref.	ref.-ok
délnyugat (-on/-en/-ön)	DNy	DNy-on

5. Döntsd el, majd jelöld karikázással, hogy igaz (I) vagy hamis-e (H) a szabály. Helyességének vagy helytelenségének igazolására írd 1-1 példát is! 10/

a) Kis kezdőbetűvel írjuk a történelmi események nevét. I – H **Pl.: honfoglalás, (a) mohácsi vész, szabadságharc, francia forradalom stb.**

b) Ha a -val/-vel rag rövid v szóvégződéssel találkozunk, csak egy v-t jelölünk írásban. I – H **Pl.: tervvel, kedvvel, sérvvel stb.**

c) A dz végű igék felszólító módú, alanyi ragozású, egyes szám 2. személyű rövid alakjában a dz-t megkettőzzük. I – H **Pl.: eddz**

d) Azoknak a h végű főneveknek, amelyeknek a kiejtése ingadozik, a -val/-vel ragos alakjait kétféleképpen lehet írni. I – H **Pl.: méhhel/méhvel, céhhel/céhvel, juhhal/juhval, rühhel/rühvel**

DE: csehvel, pléhvel!!!

e) Nagy kezdőbetűvel írjuk a népek, népcsoportok nevét. I – H **Pl.: magyar, kínai, japán, szerb stb.**

6. Alkoss tulajdonneveket a megadott szavakból, és írd le az -i, -s vagy -beli képzős származékukat! A szókapcsolathoz illő jelzőt válaszd! 18/

	Tulajdonnév	Képzős alak
komárom+esztergom+vármegye	Komárom-Esztergom vármegye	Komárom-Esztergom vármegyei
rama+gold+margarin	Rama Gold margarin	Rama Gold margarinós
vén+akác+étterem	Vén Akác étterem	Vén Akác éttermi
erke+ferenc+díj	Erkel Ferenc-díj	Erkel Ferenc-díjas
élet+és+tudomány (állandó cím)	Élet és Tudomány	Élet és Tudomány-beli
puskás+ferenc+stadion	Puskás Ferenc Stadion	Puskás Ferenc stadioni/stadionbeli
bel+ügy+minisztérium	Belügyminisztérium	belügyminisztériumi
szabadság+tér	Szabadság tér	Szabadság téri
légy+jó+mindhalál (egyedi cím)	Légy jó mindhalál	Légy jó mindhalál-beli